

POSTANOWIENIE

Dnia 21 maja 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Jerzy Geisler (spr.)

sędziowie: SA Mariola Głowacka

SA Karol Ratajczak

po rozpoznaniu w dniu 21 maja 2014 r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy wniosku (...) **Sp. z o.o. w P.**

przy uczestnictwie (...) **spółce akcyjnej w S. (Bułgaria)**

o udzielenie zabezpieczenia

na skutek zażalenia wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 20 marca 2014 r.

sygn. akt: IX GCo 79/14

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSA M. Głowacka SSA J. Geisler SSA K. Ratajczak

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy oddalił wniosek uprawnionego o udzielenie zabezpieczenia jego roszczenia pieniężnego o zapłatę 984.675,82 zł wraz z ustawowymi odsetkami poprzez zajęcie wskazanych we wniosku ruchomości stanowiących własność obowiązanego uznając, że wnioskodawca nie uprawdopodobnił przesłanek o jakich mowa w art. 730¹§ 1 k.p.c. Sąd I instancji wskazał, że nie przedłożył on dokumentów, z których wynikałoby, iż był uprawniony do odstąpienia od umowy łączącej strony z przyczyn leżących po stronie podwykonawcy oraz do żądania kary umownej z tego tytułu. Do wniosku załączył jedynie umowę z dnia 26 czerwca 2012 r. oraz oświadczenie o odstąpieniu od niej z dnia 28 lutego 2013 r. wraz z notą obciążeniową i wezwaniem do zapłaty. Z dokumentów tych nie wynika, że zaistniały okoliczności stanowiące podstawę odstąpienia od umowy wskazane w art. 22 ust. 3 lit. a) oraz w art. 22 ust. 4 lit b) umowy, tj. że podwykonawca opóźnił się z rozpoczęciem lub wykończeniem robót tak bardzo, że nie było prawdopodobne, aby przedmiot umowy został ukończony w terminie umówionym przez strony umowy oraz że opóźnienie podwykonawcy z jego winy w wykonaniu jakiegokolwiek etapu umowy ustalonego zgodnie z harmonogramem przekroczyło 4 tygodnie i będzie mieć wpływ na ukończenie danego zakresu prac lub całości przedmiotu umowy zgodnie z ustalonym terminem odbioru technicznego. W odstąpieniu od umowy powołano się na złożone przez obowiązanego oświadczenie, iż nie zrealizuje on przedmiotu umowy w przyjętym terminie, ale wnioskodawca nie przedłożył tego pisma. Ponadto w ocenie Sądu I instancji uprawniony nie uprawdopodobnił

również istnienia roszczenia w wysokości 381.031,38 zł z tytułu ubezpieczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 3 umowy. Sąd uznał, że skoro wnioskodawca twierdzi, iż odstąpił od umowy z dniem 28 lutego 2013 r., brak jest podstaw do domagania się od uczestnika postępowania części raty ubezpieczeniowej. W umowie strony nie wskazały, że po odstąpieniu od umowy wnioskodawca może domagać się kwoty z tytułu ubezpieczenia. Oświadczenie skierowane do adresata jest oświadczeniem prawnokształtującym i w następstwie jego złożenia łączący strony stosunek prawny wygasa ze skutkiem ex tunc. Sąd Okręgowy uznał również, że uprawniony nie uprawdopodobnił interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. W jego ocenie sam fakt prowadzenia licytacji z przedmiotów należących do obowiązanego nie stanowi o jego złej sytuacji finansowej. Dopiero określenie stosunku wartości egzekwowanych wierzytelności do wartości jego majątku pozwoliłoby na ustalenie, że taka groźba rzeczywiście istnieje. Z przedłożonego przez wnioskodawcę obwieszczenia nie wynika nawet, że ruchomości poddane licytacji należą do spółki.

W zażaleniu na to postanowienie uprawniony wniósł o jego zmianę poprzez udzielenie zabezpieczenia zgodnie z jego wnioskiem i zasądzenie od obowiązanego na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania. Skarżący zarzucił naruszenie art. 730¹ § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 243 k.p.c. poprzez błędne uznanie, że nie zachodzą przesłanki do udzielenia zabezpieczenia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Trafnie wskazał Sąd I instancji, że wnioskodawca nie uprawdopodobnił żadnej z przesłanek o jakich mowa w art. 730¹ § 1 k.p.c. W szczególności nie sposób podzielić stanowiska skarżącego, że uprawdopodobnił on roszczenie, którego zabezpieczenia się domaga. Uprawniony żądanie swoje w większej części wywodzi z odstąpienia od umowy łączącej strony z przyczyn leżących po stronie podwykonawcy i należnej mu w związku z tym kary umownej. Tymczasem na tę okoliczność przedkłada jedynie swoje oświadczenie o odstąpieniu nie dołączając już leżącego u jego podstaw, zgodnie z treścią tego dokumentu, a złożonego przez obowiązanego oświadczenia, iż nie zrealizuje on przedmiotu umowy w przyjętym terminie. Zasadnie okoliczność ta została podkreślona przez Sąd I instancji. Stosowny dokument nie został dołączony także do zażalenia, chociaż w świetle stanowiska skarżącego, jest on w jego posiadaniu. Tymczasem nie jest wystarczające dla uprawdopodobnienia roszczenia powołanie się we wniosku o zabezpieczenie jedynie na istniejące dokumenty. Dokumenty te do wniosku należy dołączyć (J. Jagieła, Kodeks, t. II, pod red. K. Piaseckiego, s. 448). Nie sposób także przyjąć za wnioskodawcę, że fakt przysługiwania mu roszczenia z tytułu kary umownej został przez niego uprawdopodobniony poprzez uzyskanie już częściowego otrzymania należnej kwoty. Zauważyć bowiem należy, że w tym zakresie uprawniony powołuje się w istocie jedynie na swoje własne oświadczenia. Wobec braku przedstawienia jakichkolwiek dokumentów pochodzących od drugiej strony, nie sposób bowiem zweryfikować skuteczności dokonanego przez skarżącego potrącenia wzajemnych roszczeń. Zgodnie zaś z pkt 3 gwarancji, gwarant dokona zapłaty w terminie 7 dni roboczych od dnia doręczenia mu pierwszego pisemnego wezwania do zapłaty zawierającego oświadczenie beneficjenta, że żądana kwota jest należna i wymagalna, a wezwanie do zapłaty zostanie podpisane przez osoby uprawnione do reprezentacji beneficjenta, własnoręcznie podpisów na wezwaniu zostanie potwierdzona przez notariusza lub bank prowadzący rachunek beneficjenta, a w wezwaniu zostanie wskazany rachunek beneficjenta (k. 65). Przy tak sformułowanej umowie przed wypłatą gwarancji bankowej „na pierwsze żądanie” bank nie badał bowiem braku spełnienia świadczenia przez dłużnika-zleceniodawcę i nie mógł powoływać się na zarzuty wynikające ze stosunku pomiędzy beneficjentem a zleceniodawcą gwarancji (stosunek waluty).

Trafnie także Sąd I instancji wskazał, że uprawniony nie uprawdopodobnił również istnienia roszczenia w wysokości 381.031,38 zł z tytułu ubezpieczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 3 umowy. Skoro bowiem twierdzi, iż odstąpił od umowy z dniem 28 lutego 2013 r., brak jest podstaw do domagania się od uczestnika postępowania części raty ubezpieczeniowej. Do odmiennego wniosku, wbrew twierdzeniom skarżącego nie prowadzi zapis art. 22 pkt 9 umowy stron.

Nie sposób też przyjąć by uprawniony uprawdopodobnił interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. W tym zakresie twierdzenia skarżącego o złej kondycji finansowej obowiązanego pozostały bowiem gołosłowne. Z przedłożonego

dokumentu – obwieszczenie o licytacji ruchomości (k.72), jak trafnie wskazał na to już Sąd Okręgowy, nie wynika w ogóle przeciwko komu toczy się postępowania egzekucyjnego. Nie sposób więc przyjąć za skarżącym, że to ruchomości obowiązanego zostały zajęte przez komornika, a w konsekwencji wnioskować o braku jakiegokolwiek innego majątku, z którego w razie uwzględnienia powództwa byłby w stanie się zaspokoić. Ponadto nawet powyższe nie świadczyłyby jeszcze o złej kondycji finansowej spółki, która zapewne nie tylko swoją siedzibę, ale także i majątek, posiada poza granicami Polski.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 §2 k.p.c. zażalenie oddalił.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. § 10 pkt 13 w zw. z § 12 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu Dz. U. nr 163, poz. 1349.

SSA M. Głowacka SSA J. Geisler SSA K. Ratajczak